

"Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročina velja za Avstrijo: za celo leto izrone, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrico 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane celo leto 5 krov, za Avstrijo pa 6 krov; za drugo inozemstvo se naročino z oziroma na visokost poština. Naročino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravilo se nahajata v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Stajerc

Kmečki stan, spračen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonji, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznamila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 30.

V Ptiju v nedeljo dne 23. julija 1911.

XII. letnik.

Današnja številka ima zopet 2 strani pri večkratnem oznanilu skupaj 10 strani ter več slik.

Cenjeni naročniki!

8. julijem pričelo je zopet novo polletje o pozarjam z naročino zaostale cenjene naročnike na to dejstvo. Vsakdo, kdor je z naročno na dolgu, naj jo blagovoli čimprej poravnati, kajti tudi mi imamo svoje obveznosti in dolnosti. Naročina je tako majhna, da se pač niso more izgovarjati, da mu pride previhno. Nasprotovo mora vsakdo priznati, da je

"Štajerc"

največji in najboljši slovenski tehnik. Mi ostanemo tudi vedno na svojem stališču in nismo drugega cilja nego: koristiti našemu posluvju v gospodarskem in vsakem drugem smislu. Zatorej pa:

"Štajerc" mora biti v vsaki napredni hiši!

Uredništvo in uprava "Štajerca".

Toča in nevihta.

Sedanj dnevi z grozovito svojo vročino privedli so zopet velike nevihte, ki so nam prinesle tudi "šibo božjo" točo. Iz raznih strani so dobili poročila, ki jih zamoremo le nakratko meniti. Letina je v splošnem prav lepo kazala, da je bilo pričakovati, da se kmetsko ljudstvo na nekaj opomore. Krme je hvala Bogu dovolj dooprav je ravno takrat dež nagajal, so jo pa vendar dobro spravili. Ali toča, ta strašna zaken nature, grozi in grozi. Vbogo kmetsko poslovstvo! V naslednjem objavimo nam došla posoda:

V Halozah je toča nepričakovano hudo nujala. Sodi se, da je polovica vino in gradijov uničena. Najbolj prizadete so sledčeve Št. Vid-Pohorež, sv. Trojica, sv. Barbara in Leskovec. Toča je padala v tudi nevihti in je bila grozno debela. Ljudstvo je popolnoma obupano in gleda s solzimi očmi na uničene gorice.

Toči v Halozah se nam še poroča: nevihta je bila naravnost vesoljnemu potopu podobna. Grozja se je lahko kar v škafih iz pokrov nabiralo. Tudi za ljudi, ki nimajo pri tem sami izgube, je pretresljivo opazovati nezobega vinogradnika, ki mu je nevihta vse vse vzela. Nevihta ni prinesla le točo, tudi voda je napravila jako veliko škode na živiljenju živil in živine ter na poslopijih in drevju. Sadno greje je v nekaterih krajih popolnoma uničeno in je velikanska škoda tudi na gozdovih opaziti. Strokovnjaki cenijo škodo na včetotisoto 10.000 krov. S slamo kritimi hišami je vihar stroho vzel. Kako grozovit je bil vihar, dokazuje dejstvo, da je mnogo velikih dreves s koreninami iz zemlje iztrgal. Prebivalstvo je v hudem stopu in si ne more pomagati.

Naš Ornig na delu. Vrli naš Ornig je vedno prvi, ki zna in hoče za prebivalstvo nasopati. Kot deželnozborski poslanec in okrajski

načelnik odpeljal se je takoj v Gradec k c. kr. namestniku, od katerega je zahteval hitro in izdatno pomoč pri zadetemu prebivalstvu. Namestnik je takoj okrajnemu glavarstvu v Ptuj brzojavil, da naj pusti narejeno škodo oceniti. Tudi je namestnik oblubil, da bode prihodne dni enkrat sam v Haloze prišel in si škodo ogledal. Prvaški poslanci seveda spijo za pečjo, — Ozmetu in Brenčetu in Mešku ni nič slišati, ker jim je ljudski blagor deveta brig. Našemu Ornigu pa, ki ne pozna zamude, ki je vedno na svojem mestu, gre vsa hvala nesrečnega prebivalstva!

Iz Ptujske gore se nam piše: Tukajnemu posestniku J. Osenjak v Podložu je strela ubila oba konja, ko se je iz njive proti domu hotel peljati. Kobil sta bili 3 in 4 let starci in 2000 K vredni. Ponesrečeni si je mnogo let prizadeval, da mu je bilo mogoče uničeno živad izgoyiti, sedaj pa mu element v eni sekundi vso nado in tako rekoč vso premoženje vzame. Ker je ponesrečeni res skrbljivi gospodar, kateri še ima razen te nezgode druga breme, se tem potom prosi, da bi mu z združenimi močmi kolikor je mogoče pomagali. "Štajerc" rádovoljno dare sprejemé, naj še bo tak mal, in se jih bo v prihodnjih številkah izkazalo.

V Savinjski dolini je toča v petek popoldne tudi strahovito divjala. V Žalcu, Dobriči in drugih občinah je koruza popolnoma uničena. Tudi hmelj je hudo trpel. Upati pa je, da se bode vendar še izboljšal. Radovedni smo, je li bode novi poslanec dr. Korošec za vboge prizadete kmete kaj dosegel.

V Gradcu je pretekli petek divjala velikanska nevihta; padala je tudi debela toča. Ena oseba je bila od strele ubita, 3 pa ranjene. — Tudi pretekli torek je bila v Gradcu grozna toča, ki je jako veliko škode napravila. Mnogo ptice in en vol je bil ubit. Ena oseba je kap vsled razburjenja zadela. Škoda je mnogo.

?

Ali si se že naročil na
"Štajerčevi"

kmetski koledar za 1912?

Izšel bode ta splošno priljubljeni koledar zopet pravočasno. Gledali budem, da mu ostane vsebina ednako bogata, kakor vsa dosedanja leta. Obsegal bode celo vrsto velekoristnih gospodarskih člankov, lepih povesti, podučnih notic, krasnih slik itd. Cena mu bode pa ednakva, a ostala namreč 60 vinarjev, s poštino pa 70 vinarjev. Tudi velja i letos dolčba, da dobi vsakdo en koledar zastonji, ktor jih naroči deset.

Inzerente

opozarjam istotako ob tej priliki, naj nam za koledar namenjene inzerate čimprej vpošlojejo.

= Vsi na delo za naš koledar! =

Politični pregled.

Državni zbor je bil torek 17. t. m. zopet otvorjen in vsa javna pozornost se obrača na cesarski Dunaj. Dosedanje seje so imele seveda le formalni značaj in se v splošnem še ne more ničesar glede političnega položaja reči. Prvo sejo je pričel novi ministerski predsednik s tem, da je prosil najstarejšega poslanca dr. Fuchs-a, naj ta kot starostni predsednik sejo otvari in vodi. Dr. Fuchs je to v kratkih besedah storil in je potem zaklical vladarju "hoch", kar so poslanci z velikim navdušenjem sprejeli; edino socialni demokratje, Schönerianci in češki radikalci se tega klica niso udeležili. Predsednik je imenoval potem zapisnikarje. Naposled so novo izvoljeni poslanci storili oblubo. Svečanstva seje je bila dan pozneje, ko je cesar prečital prestolni govor. Kar se tiče prestolnega govora, ki je vedno izjava novega ministerstva, bil je stvaren in miren in je naštel vsa tista vprašanja, ki so zdaj najbolj pereča (vojaške reforme, češko-nemška sprava, socialne, bančne postave itd.). Cesar je popolnoma krépk in čil, tako da je s tem svojim nastopom ovrgel vsa poročila o njegovem slabem zdravstvenem stanju. Poslanci so cesarja z velikim navdušenjem pozdravljali. O nadaljnih sejah državne zbornice bodo na kratko vsaki teden poročali, da bodejo cenjeni čitatelji zamogli delovanje "ljudskih zastopnikov" opazovati.

O militarizmu in njegovih neznotnih bremenah se je že mnogo pisalo in govorilo. Res je, da stane velikansko oboroženje vojaštva in mornarice tisoče milijonev kron, ki jih mora ljudstvo s krvavimi svojimi davki plačevati. Ali nekaj je tudi resničnega na tem, da je militarizem ravno neobhodno potrebno zlo. Vsi poizkusili splošnega razoroznenja se so doslej izjavili v posamezne države konkuriroči tako rekoč v tem, katera bode imela boljšo in večjo armado. Avstrija bi torek v vsakem oziru zaostala in se v velikansko nevarnost podala, ako bi znižala svojo armado. Sploh bi se Avstrija brez popolne armade stalno ne mogla držati med velevlasti v Evropi. Zaradi tega so se trezno misleči državljanji že tako rekoč navadili na velikanska bremena, katerega nam nalaga militarizem. V tem pa smo si vendar vsi edini, da se je treba odločno boriti proti izrastkom in prenapetostim militarizmu. Tako se zdaj n. pr. v vojni upravi "študira" vprašanje, je li ne bi se dalo zopet pri naših vojakih vpeljati beli "waffenrock". To bi bil pač višek neumnosti, ki bi seveda zopet velikanske svote denarja koštal. Poleg tega je beli "waffenrock" skrajno nepraktičen in pomeni pravo trpinčenje vojakov. Armada vendar ni samo za parodo takaj, temveč v prvi vrsti za resni boj. Mi nimamo prav nobenega interesa na temu, da bi bili vojaki kakor "gigerli". Za potrebe vojaške troške se izda dovolj denarja; nepotrebnih pa ne maramo. Po našem mnenju bi bilo veliko bolj pametno, da bi se odpravilo tisto težko pritljago, ki jo mora vojak seboj nositi. Japonci niso imeli nobenih težkih turnistrov in so znali vendar zmagati. Na vsak način se bodejo morali poslanci zato brigati, da ne postane armada igračka v rokah gotovih oseb, ki

ne vedo, kako težko nosi delavno ljudstvo vedno večja bremena militarizma!

Duhovniški poslanci. V prejšnjem državnem zboru bilo je 23 duhovnikov-poslancev. To število se je pri zadnjih volitvah na 12 znižalo.

Socialni demokratje so tvorili v prejšnji državni zbornici eno samo združeno stranko. Zdaj pa so se razcepili po narodnostih in imajo petro klubov. S tem je politična moč socialne demokracije postala tako omejena.

Brihtna vlada. Neki inženir naše vojne mornarice iznašel je pred nekaj časom pripravo, ki daje podmorskim čolnem trikrat večjo hitrost nego je doseganja. Ponudil je svojo iznajdbo naši vlasti, ali ta je ni hotela kupiti. Mož je šel in prodal svojo iznajdbo angleški vlasti, ki mu je dala zanjo $1\frac{1}{2}$ milijona kron. Zdaj pa kupila je naša vlada na Angleškem dva taka čolna. So pač brihtne glavice pri nas...

Dopisi.

Ptujska okolica. Iz poročil od sv. Urbana pri Ptuju je znano tudi v okolici Ptuja, da je tisti mašetar in pijani Grozlj celo pot proti Spuhli kričal „živijo Podjenčič“. Tam v Spuhli je šel na mizo in prerokoval, pridgoval in hvail vse Brenčiče. Potem je lahko, da so si ga natakarji zapomljali in da je potem tudi moral plačati, kolikor je spil in snedel. Tukaj v okolici Ptuja pa smo bolj brihtni; mi pa smo šli, da bi tam iz tistega polovnjaka pili, ki je bil za „Siegesfeier“ pripravljen. Meso bi tudi jedli zastonj. Ko bi prišel mesar, da bi nam zakljal, bi mi že prase zunaj spekli na drogi, kakor cigani. Na tem je toliko znano in resnično, da od praseta nismo jedli, pač pa smo zastonj vino pili, ker mi nismo šli v Spuhlj Brenčiča hvaliti, ampak pit in jest. Zato smo bili bolj tiho in v strani da nas natakarji niso poznali. Toliko na tem ni lepo, da je tisti pijani Grozlj Brenčiča prokljinjal, mi zastonj pili in da se Brenčič ni upal tistega polovnjaka vina nam dati zastonj spiti. To je bila prva svečanost; če bo več enakih tedaj bo že lepa.

Ptujska okolica. Moram Vam, gosp. urednik, nekaj naznanih; so sicer sanje, vendar zanimive in strašne ob jednem. Mogoče boste stavili v loterijo, zadebi boste brez dvoma terno, približno tako kak Brenčič ob volitvah. Imel sem tele sanje: Korošci, Benkoviči in Brenčiči pregnali so habsburško dinastijo iz Avstrije. Na spraznjen prestol posadili so — mislite Karajorgjegovića? Ne! Brenčiča. Kako se je to zgodilo nisem videl, pač pa sem videl, da je sedel Brenčič na prestolu podobnem klopu v Latermanovem dreverdu v Ljubljani. Na levici mu je sedel Benkovič, na desnici Korošec. Dvorjani (med njimi

vsa politikujoča duhovščina ptujsko-ormožkega okraja), poklanjali so se mu ravno kot svojemu novemu vladarju. Čudno je bilo videti, kako sta si namežikovala Benkovič in Korošec, ko se mu je kdo poklonil. Seveda Brenčič je obljudil vsakemu srečno in dolgo življenje, podal vsakemu roku in znamenje naklonjenosti, v tem trenutku sta mu pa kazala Benkovič in Korošec osle za hrbotom. Duhovniki so zamižali, da jim ni ušel smeh, le kmetje so opravili vse te ceremonije resno in spoštljivo. To je trpelo precej dolgo. Na poseben mizici ležal je neki čudni potni prst (Schneuztichel), katerega si pa, če si natančneje pogledal, spoznal tudi za šolsko odpustnico, na platno pisano, seveda brez pečata in podpisa. (Opom. Brenčič še šolske odpustnice dobil ni, ker ljudsko-šolski dolžnosti ni zadostil kakor sem iz zanesljivih virov zvedel.) Napredoval je v posameznih predmetih jako dobro, le vera in nравnost je bila komaj zadostna. — Seveda zbog tolikih audienc, postal je Brenčiču silno vroče in že mu je mislil obrisati nekdo pot z imenovanim robcem ali odpustnico, ni pa tega priplustil Korošec, ker ta prst je le zato, da bojo brisali Brenčiču ne pot ampak — oči. Spet so si duhovniki namežikovali in nasmehavali ter meli roke, Urbančani in Vurberžani pa kričali „živijo“, medtem ko so mu kranjske punčke pahljale od zadaj z velikimi pahljačami — politiko v glavo. Da je bilo videti, da je Korošec pravi regent-vladar, vendar se je tudi on slednji poklonil tako „pro forma“ Brenčiču. Ta pa si ni mogel kaj, da bi ne objel svojega jeroba in kutarja Korošca in tako ga je stiskal brezkončno na svoja klerikalna prsa, prav na ista prsa in na isti klopi kot je nekdaj stiskal kranjske Šiškarice. Ko je bilo končno teh poklonov konec, vprašal je Brenčič Korošca, Benkoviča in župnika z Velike Nedelje, Stoperc, Marka, Vurberga, kaplana od sv. Urbana itd., kako bi se maščeval nad tistimi, ki niso njega volili, ker sedaj kot vladar jih vendar lahko kaznuje. Pomežknili so si duhovniki in Korošec je predlagal, naj napravijo jednake sodnije kot so bile nekdaj inkvizicije. Zamojdel, rekel je Brenčič, naj se tudi ta sod od zdaj inkvizicija imenuje. (Pomislite moj strah, ker tudi jaz ga nisem volil). Vsa duhovščina in pažeti so zaklali „živijo“ v znamenje, da je predlog sprejet. V trenutku postavili so inkvizitorje, ti so potegnili z žepa cele pole, popisanih onih ki niso volili Brenčiča. Med inkvizitorji spoznal sem Grozla, Miha Horvat, Hameršeka od sv. Urbana, organista, župana z Vurberga in veliko drugih. Ti so nas zgrabili in vlekli na gromado, v tem ko se je Korošec peklenko smejal, tulili smo drugi od strahu in groze, in v tem sem se zbudil. Tresel sem se od groze in premišljeval te strašne sanje, pomis-

ril sem se le, ko sem se spomnil, da tudi pape Inocenc VIII ni dolgo vžival sladkosti inkvizicije, da je prvi inkvizitor prior „de Torkvemada“ leta 1478 umrl, in da je cesar Jožef II. kateri morda ni bil liberalac, zadnjemu inkvizitorju vrat zavil. Obžaloval sem le, da že človek ljubnega Friderika pl. Spee od leta 1635 med živimi. — To so bile grozne sanje!

Urbančan

Cirkovce pri Pragerskem. Ker se naš kapela z zmajom repenči po Brenčičevi zmagi, mnogo vendar enkrat dokazati, zakaj verjamem. Tudi njegovi podložniki so zelo všeč, ker so dan ožje volitve vrgli Plojevo zastavo in Kajevga trna. Namreč bosonožni čikus Boštjan visokoglav Krupec sta se spustila kakor bremena po zraku brez klobukov proti na cesti stojet g. Goljatu; ker se je razburjeni Krupec zaredil g. Goljatom: Ako ne odstranite tega listu iz drevesa, ne pridev nikdar več v vašo stilno! Čeravno hodi Krupec na svoj krigarje, samo k Brečičevemu prijatelju g. Matijeku. Ponejšo hitro lesto, a bila je prekratka. Žalil pol ure je že trgal z aklem neki tesarski udar, a zastava še ni hotela pasti. Pošljejo po zdravstvenega pomočnika, ta je komaj z veliko strgal iz drevesa, to Brenčičeve nadloga. Gosp Deinčov Anza si je pa le zaslužil toliko, da se v jesen svinjo kupil za kolino; repe in korenji pa ima tak sam dosti, da jo lahko pita. Namesto dnevi je sam hodil z Brenčičevimi listi v Školah in jih popal po hišah. Seveda so takoj obmetali z blatom, da so morale ubegzene zmiraj beliti. Zorko je pa hodil po držih vaseh, ker si v Škole ni več upal. Od počasnega straha pa sta hodila oba skupaj in hujškala ljudi po krčmah. Med potjo sta se pa morebiti zaletela h kakšni deklini, ker se komaj ob polnoči prišla domov. V Cirkovcu pa dnevi g. Beranič trsi vezal in lesto pa pozabil stati; ali še te leste nista mogla dva ponočnjaka pri miru pustiti. Naš Anza naj bil raje doma pri svoji mladi ženki, da pa kaj mara za to, ker mu je pa Zorko žal za celo svinjo obljudil, pa še tu pa tam sta spila kak literček. Saj naš Zorko ima dober penez, da lahko da našemu Anzetu kaj za poteze. Tudi Franc Baklan, ki namerava postati Anzov šoger, se je zelo potezoval za to stor. Namesto, da je šel na dan ožje volitve od svoje ljube, je med potjo raztrgal vse Plojeve liste iz mesta, tako se je zgodilo prejšnjo nedeljo zjutraj. Čaj mrcina, še kaj več ti bodemo očitali, ne bodeš miroval! Morebiti je tudi on dobil Zorketa kakšni groš. Zorketa pa tudi vprašaš, kako mu ni znan pregovor, ki se pravi: naj pometi pred svojim pragom prepej ko predrugega.

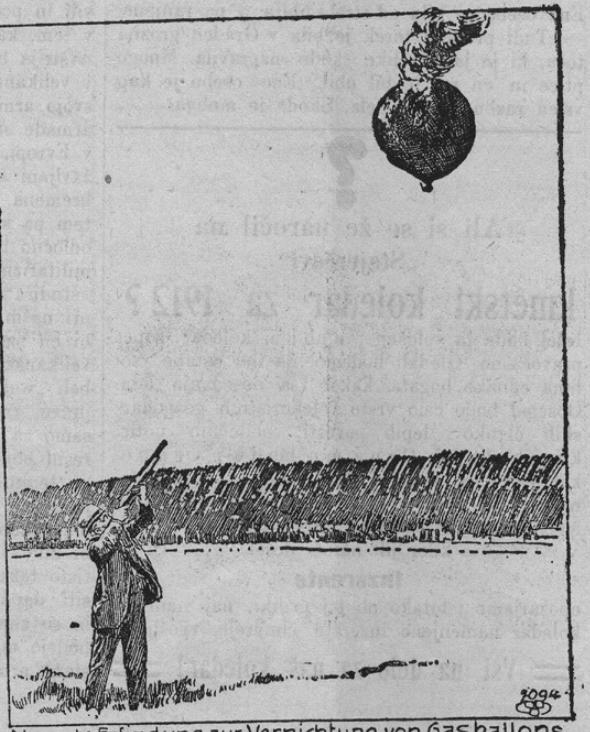
Sv. Barbara v Halozah. Gorečnost našega župnika Vogrina za cerkvene reči je velika. Župniki so mu namreč plašček, s katerim se kelihi pokrivajo; sedaj dolži farane te tatre in je obljudil dne 16/VII. raz priznane tiste 10 kron nagrade, kateri izda dotičnega. Ali pa mogoče ne zna, kdo je odgovoren za cerkvene reči, in katere osebe imajo ključ za zakristije? Radovedni ste, kdo je dal v „Narodni list“ in v „Štajerca“ kleparskega učenca Osvana, kateri bi bil lahko črez zvonikovo razkrito steno padel pri podružnici sv. Katarine, mogoče on v koruznici v cerkvi nahajal. Pošljite ga. Vi z vašim g. kaplanom Berkom in nam večne maše za dotičnika, da ne bode v tej svečnej cerkvici v kuruznici oslabel. Namesto pa tudi kaplanu Berku ali Verku, da naj vajnim podrepnikom kupi ručjake za tistega narje, katere izda za lepe kiklje da bodo njih svoje neumne butice nosili, ko bodo tirali za Bencelja...

Kaplan se z Tončkoj v noč sprašuje: Denar za lepe kikle daja Dopisnika od svet. Florjan Ne vidi Brezovski kaplan Na nosu mu je muha stala In Jurčina opazovala Kako on modro se drži Drugače vrat, bi zlomil si ...

Iz poto. Ljubi „Štajerc“! Jaz sem malo na somerfriši bil, morem tudi tebi o tem nekaj povedat, kaj se v nekih kraji... zgodili. Antonski fajmošter je šou z no fe...

Nova iznajdba za boj v zraku.

Neverjetno je skoraj, kako napreduje človeški um. V zadnjih letih se je zlasti zrakoplovstvo razvilo in poleg navadnih balonov izumili so že najrazličnejše mašine in letalne stroje. Seveda imajo te velikanske iznajdbe tudi glede vojske odločilni pomen. Lahko se reče, da bodejo prihodnje vojske povsem druge lice imeli nego dosedanje. Balone in letalne stroje se ne bode v vojski le za rekognosciranje rabilo, marveč tudi že za napad. Ali človeški duh je napravil že zopet korak naprej in je izumil sredstvo, s katerim bi se v vojskinem času proti zrakoplovom branili. To sredstvo iznašel je inženir Lientz v Grosslichterfeldu pri Berlinu. Iznajdba je posebne vrste kroglij, ki se jo lahko s puško proti balonu ustrelji. Kroglica napravi da eksplodira plin v balonu, nakar seveda balon sam takoj na zemljo pada. Naša slika kaže poizkus s to novo iznajdbo. Posebno važno je, da se lahko s puško strelja, medtem ko so doslej proti balonom le s kanoni strelali.

z jenu deklet na Vuhred, na banhof, hoga. Ko pride v Vuhred, še le zamerka, da deklet ni, sta jo grede zgubila (?); kaj je za napraviti, nazaj, pa jo klicat! Eva, Eva, so kričali po lesu! Da se jednemu župniku zna tako ngoditi, kateri je v vsaki reči previden, tisto pa ne zastopim. No, mladi gospod, pa mlaada frava, kaj znas pomagat... Eden „Sommerfrisler“.

St. Martin na Pohorju. Ljubi „Štajerc! Od vseh strani beremo poročila o pretečenih volitvah; sprejmi toraj tudi iz zelenega Pohorja in sicer od odstranjenega mirnega sv. Martina izkratko poročilo iz časa volitve in politikujočega misijona. Mi živimo tukaj na mali zeleni višavi od nekdaj v lepem miru; čudno in neverjetno se nam je dozdevalo časoma čenti in brati v delini se godeče politikujoče razmere, katerih takoj nismo vajeni bili. Dozdevale so se nam deloma zmisljene, deloma lažnjive, prepričali pa smo se, da je večinoma vse gola resnica. Tekom časa zadnje volitve imeli smo tukaj več znanih v neznanih obiskov, sv. misjon, pastirski list, zborovanja itd. Slišali in poslušali smo reči, da so nas že ušesa srbela in bolela, kajti pohorsko smo vajeno je le na ptičje petje, hrupeče žage in čiste šumeče potočke. Obiskal nas je pri sv. Martinu v spremstvu gospodov neki neznan Pišek na binkoštni podeljek. Po službi božji se nam je zbral pred cerkvijo, slišali smo iz ust gospodov priazne govore, zlate obljube. Gg. Pišek in neki Peter iz Slov. Bistrice obljudila sta, da bode Pohorje med drugim prepreženo z najlepšimi cestami, in kaj še več. Mislimi smo si, kako pridejo ti gospodje ravno ob času volitve, ker jih pa drugače videti ni?! Končno smo na predlog Petra ploskali „živijo Pišek“, — saj ja nič ni koštalo, — gospodje so se poslovili in Pohorci so si mislili: z Bogom, saj vam ne vidimo več kot zopet ob času volitve. V poznejšem času prišel je v sv. Martin tudi od nekdaj znani Kresnik, ali kakor mu Pohorci pravijo Ludvik; povabil nas je v gostilno g. Potonika ter nam tam razlagal svoje mnenje; razlagal nam je natančno zdajni politični žalostni položaj in trdil da ni upati pri teh nesrečnih narodnih hujskarijah na boljše čase, pač pa na labse, dokler se vsi kmetje brez ozira na poti mnenje in narodnost ne združijo zoper narodsko roparje in izsesalce. Slišali smo potem v cerkvi tudi pastirski list. Več kot za sveto vero brigal se je isti za volitve in sploh za pot. Med drugimi političnimi nazori prigovarjal je na pastirski list v celi vsebini, da ja naj več volilci pri volitvi samo le katoliškega voza za državnega poslanca, da namreč preti poti veri pogin. Pogovarjali smo se in premisljali, kaj to nasilno branje neki pomeni. Pišek in Kresnik sta gotovo krščanska moža, in kak stoji nekrščanski pri nas ne kandidira; to prigovarjanje je torej nepotrebitno ter ima drugi pomen. Ali smatra morda krščanski list Pišeka, kateri je zboroval v sv. Martinu pri cerkvi in emgod, kakov je slišati v farovžih, katoliškega, in Kresnika zato ker je zboroval v pošteni Postolnikov gostilni nekatoliškega? Ko bi bil pastirski list označil, da škodujejo sv. veri posamezni duhovni kod nečistniki, krivoprisežniki, poljuti, itd., bolj bi jo bil zadel. Končno je še prisnil pečat klerikalni politiki sv. misijon na

lice. Prišli so namreč trije g. kapucini iz Celja, da bi učili sv. vero. Pa kaj! o vboge prižnice in spovednice, tu kod tam nič ko politika in volitva; pa še več se je zlorabljal spovednica. Nekaj prilik iz spovednice: — Kapucin: Koga boste volili? — Spovedenec: Še ne vem. — K.: Pa morate povedat! — Sp.: Še ne vem! — K.: Če ne volite Pišeka, ne dobite odvezite itd. — Drugi slučaj: Kapucin: Koga boste volil vaš mož? — Žena: Ne vem! Kap.: Ja slišite govorjenje? — Žena: Ne čujem, se ne brigam. — Kap.: Prigovarjajte moža, silite ga, da bo Pišeka volil, drugače vam ne bo nikdar Marija pomagala! — Tretji slučaj: Kap.: Koga boste volili? — Spovedenec: Ne vem! — Kap.: Pišeka morate! — Spovedenec: Ne budem ga, mislim da ste prišli vero učit, ne pa volitvo, itd. In kaj še vse, to presega ves verski čut! In pri tem še trdijo klerikalci, da vera peša; ne bi bilo čuda, če bi! Mi hribovci smo še malo pokvarjeni, mi pravimo, da ne peša sv. Kristova vera, kaj še, pač pa peša od farizejev in njih delovanja pokvarjena vera! Prišel bi naj Kristus z bičem ter rekel: Poberite se vi hinavci, vi ste spreobrnili hišo božjo v jamo razbojnivov! Ko smo že očakali v tem letu toliko novine, smo si mislili, no tetos budem še imeli v sv. Martinu sv. birmo. Prejšne čase je bilo to težavno, ker so se morali stari slabotni g. škofje zaradi slabe ceste s štirimi volmi v nevarnosti na Pohorje peljati. Zdaj pa imamo kako lepo dejelno cesto, da se brez vse nevarnosti lahko najmenitnejša kočija pelje. Čakali pa smo zastonj, — saj so nam blagi knezoškop poslali pastirski list, na katerega kakor tudi na sv. misijon budem morali čakati do časa nove volitve; oh kak nam bude dolgočasno; upamo! pa, da se bude tedaj g. poslanec Pišek že pripeljal črez Fram, Kamenico in Voltino po ti zaobljubljeni cesti. Srčen pozdrav, „Štajerc“ od Pohorcev.

Hrastnik. V nedeljo 16. t. m. so imeli otroci iz nemške šole konec šolskega leta s svojo veselico, katero so jim pripravili gospodje od rudnika in kemične tovarne. Bilo je vse prav lepo urejeno. Ali začelo se je pripravljati za slabo vreme; temu so se seveda naši zagrizeni nasprotniki rogalii in smeiali. Eden teh prvaških zagrizencev po imenu Anze Krajšek je celo rekel: da bi dež tako šel, da bi vse tiste proklete Nemce neslo dol in hriba... Je pač dobro, da oslovski glas ne gre v nebesa. Kakršni so stariši, taki so otroci. Toliko za danes. Ali mi vemo še več drugih ednakih hujškačev, ki jih budem prijeli, da bude javnost njih imena izvedela.

Rudar. **Iz marnberškega okraja.** Ljubi „Štajerc“! Sprejmi po dolgem času zopet en dopis od mene. V Ribnici na Pohorju zmagali so pri občinskih volitvah Nemci; ako ravno so prvaki vložili rezurz, a pomagalo jim ni nič, volitve so potrjene, kar jih hudo jezi. Pred tremi leti vplili so „Svoji k svojim“ a videli so, da jim to nič ne pomaga, zopet lepo molčijo, in so pozabili na vsa gesla in prvaške misli. Za spomin valja se jim še le na Lipežovem travniku neki kozel od Sokola, ki je tako sit da mu je trebuh počil. Ja tako je prvaki, le lepo molčite, drugače se zna predrugaciti še več.

Potres na Ogrskem.

Že v zadnji številki smo porabili o hudem potresu, ki je pričel ogrske pokrajine. Zlasti hudo prizadeto je bilo mesto Kečkemet. To mesto je doživelio tudi lanskot potres. Pri sedanjem ni ostala nobena hiša nepoškodovana. Dimnik so padli na ceste in v stanovanjih se je razbilo vso pohištvo. V mestu je zavladalo seveda veliko razburjenje. Mestni rotovž, izpopnjen v razne šole so bili popuščeni. Platistovski cerkev so moralni podreti. Teleografi in telefonji so seveda tudi pretrgani. Škode je le v tem mestu za več milijonov kron. Vse cerkev in javna poslopja so morali zapreti. Dve osebe sta bili ubiti, mnogo pa jih je ranjeno. Naša slika kaže glavni trg mesta Kečkemet z rotovžem, ki je zdaj hudo poškodovan.

Das durch Erdbeben zerstörte Rathaus in Kečkemet.

ki drži kaj na zdravo negovanje kože, ki hoče zlasti pego održati ter mehko, nežno kožo in beli teint dobiti in obdržati, umiva se edino z „Steckenpferd“ lilijskim mlečnim milom (znamka „Steckenpferd“ od Bergmann & Co. Tetschen i. E. Kos za 80 h se dobri v vseh apotekah, drozjerjah in trgovinah s parfumom itd.

Dama

391

Novice.

Sramoto delajo prvaški hujškači celemu slovenskemu ljudstvu. Saj jim niti nedolžna deca sveta ni. Ob zaključku šolskega leta na nemški šoli v Šiški napadle so prvaške babe s fantalini vboge stroke, so jih psovali, opljuvali in tudi s kamenji obmetavali. Orožniki so podivljano tolpo pregnali. To je posledica surove pisave prvaških listov. Pfui Teufel čez tako zverinsko počenjanje!

Plug cesarja Jožefa II. Prav ponizen je plug, ki ga je napravil nepozabljeni cesar Jožef II. slobitega. Razven noža je celo plug iz lesa. Sprednja kolesa so zvitna iz veje in neobkovana. Ta pohlevni plug rabil je cesar Jožef II. dn 19. avgusta 1769. Zadeva je itak znana, vendar pa jo je dobro ponavljati; saj dokazuje vendar globoko spoštovanje do kmetskega stanu. Bilo je tako-le: Tisti dan delal je kmet Jožef Nowotny na svoji njivi, ko se je cesar Jožef II. mimo peljal. Cesar je skočil iz voza, stopil h kmetu in rekel: „Naj jaz enkrat poskusim“. Vzel je potem plugove držaje v roke in zapovedal kmetu, da naj konje požene. Mirno je korakal čez sveže grude in mrmlj: „Dobro delo!“ Pravijo, da je njivo s plugom 17 krat prekoracil. Potem je dal kmetu plug nazaj in mu podelil pest tolarjev. Rekel je: „Gorko mi je pa pri tem delu postalo. Ali zdaj vem tudi, kako se izdeluje v potu obraza svoj kruh!“ Končno se je obrnil cesar k svojim spremjevalcem, pokazal na plug in rekel: „To je inštrument miru in kulturi, ki si bode bolj gotovo svet pridobil nego vsi meči in kanoni. In kmetski stan, ki vodi plug, je najzanesljivejši steber držav in vladarjev. Zato pa čast kmetu in plugu!“ — Moravski stanovi kupili so potem od kmeta Nowotny domači plug in ga shranili v Brnu. Na cesti ob tisti njivi, na potu iz Brna v Olumec pa so pustili spomenik napraviti. Ko se je v času vojske ta spomenik uničilo, napravili so drugačega, ki so ga pa sovražniki zopet l. 1809 razbili. Tretji spomenik pa stoji še danes. L. 1873 pripeljal so plug na svetovno razstavo na Dunaj. V dotednem paviljonu pa je nastal ogenj, ali k sreči so pogumni možje zgodovinski plug rešili.

Gospoda na deželi. Zdaj v vročih pasjih dneh prihaja zopet gospoda na deželo, da tam vročino lažje prenesi. Pri temu ti „Sommerfrischlerji“ dostikrat kmetom prav neprijetni postanejo. List „Münchener N. N.“ jim vsled tega sledenih 10 zapovedi priporoča: — Ako greš na deželo, nikar ne misli, da smeš svojo dobro vzgojo doma pustiti. — Prava prostost počitnic in surovost in nevezanost na deželi ni brezobzirnost. — Ne pozabi, da ne slišijo polja, gozdovi in travniki tebi in da jih moraš tedaj vedno varovati. — Ne dovoli tvojim otrokom vse, češ da smejo na deželi divjati; kar je otrokom veselje, je dostikrat kmetu žalost. — Priuči tvojim otrokom spoštovanja do kmetskega dela; potem ne bodejo smatrali travnike za igrališča, ne bodejo žitna polja zaradi par rožic pohodili in nezrelo sadje iz dreves jemali. — Ostani na cesti, kadar se izprehajaš. Zapri vedno „gatre“ za živino, kjer napraviš kmetu drugače lahko veliko škodo. — Ne razbijaj po cesti steklenic, kajti črepine lahko človeka in žival hudo ranijo. Ne meči papir za zavijanje jedil po tleh, kjer je to neokusno. — Ne zasramuj kmetskih šeg, ker so te posledica stare tradicije in kmetom svete. — V poletnem stanovanju ravnaj s pohištvo takoj, kakor da bi bilo tvoje. — Ne zahtevaj, da bi ti kmet vse napol senkal. Poletje je kratko in ljudje hočejo za svoj trud tudi kaj zasluziti. Tudi na deželi velja geslo: Živeti in živeti pustiti!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Hujškači proti „Štajercu“ v Ptiju so že precej utihnili in le sem tertijsa še kak posamezni rogovalž neumne bajke o naši „zvez“ s klerikalci ponavlja. Naši odjemalci in somišljeniki vodo čisto dobro, da je vsaka zveza „Štajercijancev“ s klerikalno stranko izključena. Saj je vendar ravno „Štajercjeva“ stranka tista, ki je vedno in povsod brez ozira na desno in levo odločni boj proti izdajalskemu, poneumovalnemu klerikalizmu peljala. Kdo more tegata tajiti? Kar je na Spodnještajerskem in med koroškimi Slovenci naprednega, to je večidel naša stranka napravila in pridobili. In marsikateri voditelji, marsikateri kandidati umirajoče celjske „narodne stranke“ izšel je iz naših vrst ter se zdaj z opetkami vrnene. Vse to bi morali hujškači vedeti in razumeti. Potem bi pač tudi uvideli, da se s papirnatimi bombami proti „Štajercu“ ne morejo boriti ... Sicer pa mi svojih kvart ne skrivamo in zato hočemo tistim hujškačem proti „Štajercu“ na uho povedati, kaj so s svojo gonjo dosegli. Ti hujškači niso bili nikdar naši naročniki ali odjemalci ali somišljeniki. Jezik so hoteli vedno brusiti in nam komandirati, kako se naj v politiki zadržimo; delali pa niso nikdar nič. Takih tičkov mi ne potrebujemo, kajti z jezikom se ne fundira resni list. Vsa hujškarja teh prenapetežev pa je imela ta uspeh, da smo na celiem spodnjem Štajerskem izgubili 7, reči in beri sedem naročnikov; od teh je eden v Ptiju! Pridobili smo pa v volilnem boju na stotine novih odjemalcev in pridobivamo jih še v vsakem dnevom. Sploh smo vedno napreduvali, kadar so nasprotniki besno proti nam hujškali. Tako tudi sedaj ... Prosimo torej cenjene nasprotnike — naj bodejo potem v katerem taboru karkoli hočajo (prizadeti nas bodejo gotovo razumeli!) — naj se nadalju to otroško gonjo proti „Štajercu“ vodijo, kajti mi imamo od tega le profit! Lahko bi te fantičke javno za ušesa prijeli in njih laži javno razkrinkali. Pa se nam ne ljubi; niti na misel nam ne pride. Mi pravimo le eno: Bog daj norcem pamet!

Sokolski rdeče-srajčniki čutijo zopet potrebo, da rogovljijo po spodnjem Štajerskem. Mi sicer nimamo nič proti temu, ako se ponašajo fantički z dolgimi peresi in v neokusni svoji garibaldinski uniformi kakor petelinu na gnoju. Le proti temu smo in bodemo vedno nastopali, da se na ta način širi nemir in hujškarjo ter moti sporazum med mestnim in kmetskim prebivalstvom. Prvaškim advokatom je tak sporazum seveda trn v oku, kajti čimveč prepira je, temveč dela zanje in temveč eksenzarja ... Preteklo nedeljo imeli so sokolaši v zagriženem trgu Središču svoj „zlet“. Ako se bi ti mladi ljudji samo v Središču na glavo postavljal in s slabo pijačo ter še slabšimi klobasami navduševali, bi jim živ krst tega ne zameril. Ali porabili so vsako priliko na vsaki postaji, da so tulili kot divjaki in izzivali mirne domačine. Zlasti v Ptiju je bilo to opaziti. Ptjuški sokolaše vodil je mladi advokat dr. Fermevc, ki prav rad nemške kronice služi. Ko so ptjuški in šentlenartski sokoli na kolodvoru ob 1/12. uri iz vlaka stopili, pričeli so tuliti kakor besni. Par minut so pokazali slabše manire, nego jih imajo zverine v menažeriji. Ker so opazili na kolodvoru par naprednih gospodov, so jih takoj obkolili in s hripavimi glasovi nanje vplili. Posebno se je odlikoval neki dolgi sokolski kozliček iz sv. Lenarta, kateremu se je središki „fuzel“ iz ušes kadil, nadalje neki komi „narodnega“ trgovca Lenarta, o katerem se bodemo še prihodnjič natancujejo pomenili in drugi. Na ta način nastanejo narodni pretepi, ki škodujejo potem na vse strani. Gotove sokolaške trume so v resnic

bolj podobne balkanskim poldivjakom nego olikanim ljudem. Upamo, da se to bedasto hujškarjo ne bode nadaljevalo, kajti drugače bi znali napredni može enkrat red napraviti. Na Srbskem ali Ruskem hvala Bogu še nismo!

„Straža“ v Mariboru ni bila nikdar duhovita in niti pogosto rabljene latinske besede ji v tem oziru niso pomagala. Slala je vedno na duševnem nivoju „Slov. gospodarja“ in s tem je dovolj rečeno. V zadnjem času, odkar so volitve minule, pa se je „Stražinem“ pisačem menda popolnoma zmešalo. Mislimo, da so „uredniki“ tega žurnalističnega klopoteca „zmago“ prehudo praznovali in da vidijo zdaj že misi in črne kebre okoli letati ... Par nebovijočih neumnosti „Straže“ bi sicer radi v zabavo čitaljev priobčili; pa se nam papir smili in bodo raje do predposta počakali. Za danes le omenimo, da ima „Straža“ zdaj neumno navado, da meče „Štajercijance“ v eno posodo z „narodnjaki“ in da laže z liguorsko predzrnostjo o kompromisu med nami v Plojaši. Mi gotovo nismo zato tukaj, da bi branili narodni ščit Plojašev. Ali resnici na ljubo pribijemo, da tudi s Plojaši nismo sklepali nobenega kompromisa, čeprav se nam je to od raznih strani in raznih oseb ponujalo. Sicer pa smo prepricani, da bi klerikalci po kolenih okoli „Štajercevega“ uredništva lazili, ako bi jim mi le mali prst ponudili. Capito? Mi pa nismo hoteli zvezne ne z ene ne z druge strani! Pa še nekaj otročji „Straži“, pričeli ste zdaj naše kmete na revolverski način napadati in psovati! Gospodje pri „Straži“, ne igrajte se z ognjem! Mi bi lahko malo nervozni postali in odkrili marsikav farovski roman, ki ga doslej pokrivamo s plaščem krščanske ljubezni. Pustite naše somišljenike pri miru, gospodje, drugače bodo zapopotali, da bode marsikom srce v hlače padlo. Capito?

,Notičbūchl“ novega poslanca. Prijatelj našega lista nam piše: Zadnjič sem opazoval novega dičnega državnega poslanca za ptujsko-ormožki okraj Miha Brenciča. Hodil je po mestnih ulicah v Ptiju in si pustil — roko poljubovati. Res, odraženi kmetje so mlađemu možaku roko poljubovali. Z raznimi starejšimi ženskami se je potem pomenkovao. Z vsemi mogočimi stvarmi so mu prišle; ena ga je celo vprašala, zakaj pijejo ženske „tauženčore“. Ta Miha si je vse zabeležil ter je vse doseči obljubil. Vedno ima „notičbūchl“ v roki in si dela beležke ... Gospod državni poslanec, ne obljubujte preveč, kajti drugače si pridobite preveč prijateljev!

Iz okolice Ptuja smo dobili poročila, da so nekateri šli iskat tistih cekinov, katere je Miha Brencič iz Spuhla trosil iz žaklja po cesti in po grabni; pa niso nič našli. Tudi nam poročajo, da on ni imel v žaklju cekinov, ampak novi cilinder je nesel v žaklji, da bi ga ne bi nihče poprej videl kakor dunajske device ...

V občini Ragoznicu, tako se nam piše, je skoraj nakrat strela udarila v dvojno gospodarsko poslopje v nedeljo 16. julija. Prvo pri Juri Arnuš (Sorčič), kjer je vse pogorelo, je tedaj velika škoda, ker je dotični za malo svoto zavarovan. Drugo pri Anton Vertič, tam ni druge večje škode in kar je čudežno, da je strela naredila samo tri luknje skozi zid in nič sežganega se ne vidi. Domačinom je naredil ta udarec velik strah; večje škode na tem poslopju ni.

Obsojeni poslanec. Znani liberalni klerikalec in prvaški poslanec dr. Verstošek bil je 5. t. m. v sv. Martinu na Paki. Tam sta se dva kmetia z njim skregala in ga baje tudi preklofutala. Verstošek pa je dal enemu kmetu zaušnico, druzega pa je z dežnikom v trebuhi sunil. Zato je bil ta dični zastopnik slovenskega ljudstva na 50 K globe obsojen. Kmete pretevali prvaški poslanci menda še ne bodejo!

Cudne gorovice krožijo o celjski prvaški

zadrugi „Lastni dom“. Govori se splošno da nekaj poka in poka in smrdi. Krčman gospa Johana Lassmann v Gaberju je rekla, nima nobenih zvez z „Lastnim domom“, boste to prvaško-narodno podjetje itak knjigino („flöten gehen“). No, pravki so kritično rizo to zožili, češ da je zadružno na časi lila. Tožna gospa je izjavila, da ima dokaz da se „Lastnemu domu“ res nevarno žalil. Bila je oproščena, brez da bi se dokazi dopustili. Na vsak način je tudi zadruž „Lastni dom“ dokaz itak znanega prvaške gospodarstva. Mislimo, da bodo morali kratkom o temu „narodnemu“ podjetju obširno govoriti!

Pravi duhovnik ljubezni je itak preobrazni čadramski župnik Jurij Bezenšek. Te černosnežu je narodna hujškarja stokrat vredna nego krščanska vera. Te dni umrl je Plotnici splošno priljubljena gospa Hasenbach. Pokojnici v spomin hoteli so pevci žalostni zapeti. Ali komaj je politični duhovnik zaslije prve glasove nemške pesmi, ko je že zaradi „Nemčurji so tukaj, gremo!“ In nositelji mrlja proč odnesli. Tako postopajo ljudje, so nasledniki Kristovih apostoljov ...

Kaj je to? „Slovenec“ piše: — „Posonica“ v Žalcu zavlačuje nekaterim strankam izplačevanje hranilnih vlog. Če to ne bo zadostovalo, pridemo s številkami! — Vprašamo pa novno narodne gospode v Celju, kaj je na zanimivi stvari. Ali se tej posojilnici morda tu že slabo godi? ...

Prvaško gospodarstvo. Prvaški klerikalni glasilo „Slovenec“ piše: — „Liberalno (narodno) gospodarstvo. Žalostni dogodki se vršijo drug za drugim. Liberalno gospodarstvo na Štajerskem se nagiba sjetju koncu. Zveznatiskarna v Celju, ki se je še dosedaj nekako lovila z vsemi deficiti radi „genialno“ ustavljene listov, je začela odpustati osoblje. Nedeljo je bila odpoved dostavljenemu stremenu stavcu, ki je oženjen in je delal že pet let pri tiskarni. Tej odpovedi bodo sledile vrsti druge. Vzrok: ni dela in nedanž. Tiskarni bode z naše (klerikalne) strani trebti posvetiti večjo pozornost“. — Tudi tukaj vspomimo narodnake: kaj pa je na temu? Ali vres voda v grlo teče?

V mariborsko ječo so pripeljali pravka Hudnika in revizorja Jošta, ki sta v bogate ljudi pri „Glavnih posojilnic“ za milijone oškodov in sta bila kot prava tipa prvaškega gospodarstva na večletno ječo obsojena.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem. Sejni brez zvezdi so letni in kramarski sejni; sejni, zamenjani z zvezdicami (*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdicami, pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 22. julija pri Sv. Heleni, okr. Šmarje pri Jelšah; v Ivanci**, okr. Koflach; na Mat Rodnah**, okr. Ptuj; v Brežicah (svinjski sejem v Orehovcu**), okr. Brežice. Dne 25. julija Žalcu**, okr. Celje; v Slovenski Bistrici; Ormožu (svinjski sejem); pri Sv. Urbanu*, dr. Ptuj; v Čermižišah**, okr. Rogatec; v Kozjem v Lipnici**. Dne 26. julija v Teharijih**, dr. Celje; v Framu**, okr. Maribor; v Mariboru na Ptaju. Dne 27. julija v Gradcu (sejem rogotinac). Dne 28. julija v Gradišču (sejem mlado klavno živino). Dne 29. julija v Brežicah (svinjski sejem). Dne 31. julija v Brežicah (sejem rogotinac). Dne 1. avgusta na Pomurju, okr. Ptuj. Dne 1. avgusta na Pomurju, okr. Šmarje pri Jelšah; v Ormožu (sejem ščetinarji); v Pišecah**, okr. Brežice; v Radgoni na Gomilici**, okr. Lipnica. Dne 2. avgusta v Lučah (sejem z drobnico), okr. Arvež; pri Sv. Lenartu v Slovenski Bistrici; na Ptaju (sejem ščetinarji). Dne 3. avgusta v mestu Gradcu (sejem z rogotinac in konji); na Bregu pri Ptaju.

(svinjski sejem s ščetinarji v Gradcu Spodnji Po Bistrica; avgusta na Ptaju**, o Janžu**, o Porocu roča, g. I Jerico Mar Šolske turi) na plavali. Zaprije ljudi k neko krčnega negotovljaj. Obesi agent H. J. Pogor posestnika maj da so 8000 K.

1800 Kamenšek zaspal. Detonacija je svinco. Dela pravi, da

Vlak Hrastnikov bil je tako

Vboga padel otro in je utonul. Vlomi pri tagovje in oddal. Umrl mojster in bauer.

Žitje Bobnar, z Ribem sin Janez jih pod k brez rib.

V za Supanc, k čez 130 ukral. Zaprije v Mari pri Maribor ki je krač

10 let Sv. Lenar ničarjevega slopj v Če je začgal mladega mnogo ra

Lepa je občina rokah in nazadoval obaškevaški ne vaki so s svojim pekomisarja vile in domače Ščitnički taj po gozdu Volilci ni klerikalni v drugem dosegli. odbornike

Družine na deželi

vporabljajo zelo rade praktične

MAGGI jeve
kocke à 5 h

Prave samo z imenom MAGGI in varstveno znamko zvezdo s križcem.

samo z vrelo vodo polite
dajo takoj izvrstno tečno
govejo juho.

Druge kocke niso MAGGIjeve.

Zobni K

splošno, čmarica kralja, da kralj, kjer je kmalu krčma, asti žadokaze, slabo bi se ti zadruga vlaškega orali v bširne redobro. Temu trat več rla je v enbichl. lostinko zaslišal zavpl: telji so dje, ki

so jih frankam o zado- amo po- na tej rda tudi erikalno r al n o stni do- lno go- a s vo- Celju, z v eč- ovjenih lje. V ou stroj- že pet dide po n a r j a ni treba aj vpra- Ali vam raka dr. ge ljudi todovala ospodar- em. zaznamo- dicama **)

Šmarje na Malih sejem); l i j a v rici**; u**, okr. ojem**; h**, okr. riboru*; (sejem z v Bre- v Ko- **, okr. v Slov. Ponikvi, (sejem s adgom*; g u s t a rež; pri (sejem s Gradi- pri Ptaju)

uknjški sejem). Dne 4. avgusta v Rogatcu (sejem z Ščetinarji); na Sveti gori**, okr. Kozje; Ščedan (sejem z malo klavno živino); na Ščedanu Poljskavi (svinjski sejem), okr. Slovenija; v Arnačah**, okr. Šoštanj. Dne 5. avgusta v Lembergu**, okr. Šmarje pri Jelšah; v Ptaju**, v Loki**, okr. Laško; pri Št. Juriju**, okr. Arvež; v Brežicah (svinjski sejem). Poročil se je, kakor se nam iz Trsta poroča, Matija Strutzl iz Štajerskega z gdžem Maričič iz Dolenskega. Bilo srečno!

Solske zadeve. Pri zeloletni izkušnji (manj na ptujski višji gimnaziji) so vsi učenci uspeli. Eden je bil odlikovan. Pač lep napredok! Zaprli so v Slov. Gradcu Alojza Sorko, ki je v izseljevanju na Ogrsko nagovarjal; kmarmarico in nekega fanta je k tativini uprjavjal.

Obesil se je zaradi nevezdravljive bolezni H. Mitzbyn v Mariboru.

Pogorela so vsa poslopja z vsem imetjem posestnika Plevnika iz Sagaja pri Rogatcu. Ko je do so si ljudje življenje rešili. Škode je za 100 K.

1800 K ukradenih je bilo posestniku Antonu Kamenšek iz Šmarja, ko je na nekem travniku padel.

Detomorilka. Vžitkarica Tereza Šrol zadušila je svojega otroka in ga vrgla v potok Kos. Delavci so našli malega mrlča. Morilka ni, da je to iz revščine storila.

Vlek povozil je med Zidanim mostom in posestnikom delavca Martina Kajtna. Nesrečen je takoj mrtev.

Vboga deča! Iz Laškega se poroča, da je bil otrok zakonskih Kovačič v Žigovu v mlako utonil. Seveda bil je otrok brez nadzorstva. Vlomil je hlapec Pajer v Slovenje-Gradcu v Ljubljani Peuschu. Ali trgovec ga je zasačil oddal orožnikom:

Umril je v Ptaju splošno znani ključarski hlapcer in hišni posestnik g. A. Scheichenher. Lahka mu zemljica!

Žitje kradla sta v spodnji Hudinji zakonska delavca, zakar se bodeta v zaporu pokorila.

Ribe kradel je pri sv. Jurju j. ž. kočarjev Janez Mastnak z raznimi tovarisi. Dali so pod ključ, kjer se bodejo tudi postili, pa vrib.

V zapor dali so v Storeh nekega Jožefa Janečka, ki je sicer prosjačil, imel pa pri sebi 130 K denarja. Bržkone je denar kje morda.

Zaprli so v Eisenerzu korporala Blasa, ki je Mariboru 400 K poneveril. V sv. Lovrencu Mariboru so zaprli slikarja Tršovec iz Reči, ki je kradel denar in ure.

10 letni pozigalec. Pri okrajni sodniji v Lenartu slov. gor. so zaprli 10 letnega višnjevskega sina Alojza Brumen, ki je štiri počasi v Čagi začagal. Pokvarjeni deček pravi, da nagnal edino z veselja nad plameni. Požigal zločinca napravili so med prebivalstvom mogo razburjenja.

Iz Koroškega.

Lepa napredna zmaga. Več kot 15 let bila občina Globasnica v zagriženih prvaških letih in je seveda vsled tega v vsakem oziru izgubovala. Dne 13. t. m. pa so se vrstile zopet občinske volitve, kjer je oblast prve vsled prvaških nepostavnosti razveljavila. Slovenski pravici so se seveda zopet hudo napenjali, da bi pri tem potoliznikom zmago pridobili. Za volilnega umisla bil je imenovan znani prvaški rogoček in klerikalni župan Ferdinand Krajcer po imenu Šloker iz sv. Štefana. Fajmošter in občinski tajnik, dve ednakovredni duši sta lovila v gozdovih pooblastila. Pa vse je bilo zamršljeno niso več tako neumni, da bi se dali na dantiklim spraviti. Vsled tega so naprednjaki drugem volilnem razredu prav lepo zmagali. Bilo je namreč 5 naprednih občinskih delavnikov in 2 nadomestnika izvoljenih. Prvaki

pljujejo ogenj in žveplo, pa jim nič ne pomaga. Kmalu jim bode v tej občini popolnoma odklenkalo. Čestitamo vrlim naprednim volilcem prav prisreno!

Zmaga. Pri občinskih volitvah v Finkensteinu so zmagali naprednjaki proti združenim nasprotnikom z 163 proti 111 glasovi. Čestitamo vrlim volilcem!

Orglje že zopet špilajo in kmalu jih bodo demo tudi v državnem zboru začuli. Seveda to resnega človeka sploh ne vzinemiri. Zadnje volitve so javno in jasno dokazale, da hiti klerikalno gospodarstvo na Koroškem svojemu polomu nasproti in da proti resni volji ljudstva tudi najgrša zloraba cerkve v politične namene ne pomaga. Ljudstvo odpira oči, — in tako, kakor so nemški koroški kmetje v doslej tako klerikalni labudski dolini Konrada Walcherja pognali, tako bode tudi v par letih orglarju Grafenauerju odklenkalo. To je gotovo! Letos se je šlo le še za okroglo 50 glasov in Grafenauer bi bil prisel v ožjo volitev. To kaže pač o letem razvitku naše napredne misli in nam daje vedno nove moči v težkem političnem boju. Proti temu dejstvu pa ne pomaga nobeno govorjenje „Š-Mira“ in ednakih lističev, na katero tudi odgovarjali ne budem. Prvaške orglje le naj špilajo, — glasovi so napačni in ljudstvo se jim smeji...

Ruden. Z ozirom na razne dopise v „Š-Miru“ se nam poroča: Res je, da je rimsко-katoliški duhovnik g. Franc Mikula, provizor v sv. Nikolaju, pri ožji volitvi dne 20. junija anno 1911 socialnega demokrata Eicha volil in se mu to lahko dokaže. Tega pa v naših listih ni nikdar stalo, da bi se moral takemu duhovniku v obraz pljuniti, kdor bi to zamogel dokazati, dobi od našega uredništva 20 K. Dokler pa se to ne zgodi, ostane dotični „Š-Mirov“ člankar s špičastim nosom predprzni lažnik. Tudi ima „On“ grdo navado, da svojo osebo v dotičnem članku z „mi“ nazivlje. Na koncu pa stoji, da je članek nekdo iz Gorenčič spisal. Ali ni bil to morda „da heilige Bue“??

Pliberk (Igra). Piše se nam: Tukaj se je vršila zopet „igra“. Kako slab je bila obiskana, se razvidi iz tega, da je krčmar sam ob začetku določene ure še vedno dvomljivo v svojem „Nerodni-dum“ (po nemško „stilles Haus“) okoli špaciral in vedno povpraševal, ali bode danes res „igra“. Vidite, gospod Hornböck, ljudje so te komedije že siti!

Sv. Peter a. W. O „prstu božjem“ se nam piše: Kakor znano, bil je pri nevihtni dne 2. t. m. vrlj napredni kmetski fant od strele ubit. Takoj so bili črnih zopet s svojim „prstom božjem“ tukaj. Temu nasproti omenimo, da je tudi ob istem času v romarsko cerkev na Lisni strela udarila in cerkev hudo poškodovala. Mežan in njegova žena sta komaj smrti ušla, ker zadnji vsled nevihte in pozne ure ni hotel več zvoniti. — Tudi en „prst božji“ in sicer: „Ako boste še enkrat črno ali rdeče volili, potem...“ Ali mi nočemo tako hudočušno misliti in strah slepim močem nature pripisati. Sicer bi se pa strelovod (Blitzleiter) na stolpu bogate cerkve na Lisni lahko popravil, ker tukaj strela rada udari in sedanje varstvene priprave ne zadoštujejo več!

Bilčovs (V obrambu resnice). Vi se jezite, Vi črni rdečkarji in rdeči črnih glede izida državnozborske volitve in od jeze ne veste, kako bi šli čez naprednjake. O moji malenkosti n. pr. se je razširilo govorico, da sem baje na neki veselici požarne brambe rek, da zamočimo pri požarni brambi le „bele“ rabiti. Temu nasproti pribijem, da je tisti, ki je to o meni rek, lagal, kajti jaz tega nisem nikdar dejal. Nasprotno: obžalovanja vredno je, da ravno črni za to človekoljubno društvo skoraj nobenega zmisla nimajo. Naprednjakom je pri požarni brambi vsakdo dobro došel; samo tri dobre lastnosti mora imeti i. s. : 1. da pride takoj na požarišče, 2. da obiskuje pridno vajo in 3. da pusti dobrovoljne tovarische pri miru. — Gutheil! Alois Koch, šolevoda v Bilčovsu.

Bilčovs. (Samomor). Na petek dne 14. t. m. se je tukaj ob 4. uri zjutraj ob Dravi na stari cesti neki mladi mož obesil. Mrlja se ni nikdo izpoznal in tudi ni vzrok samomora znan. Pri mrlju so našli 3 vinarie.

Pozor! Oklic! Piše se nam: Vsled sklepa

se na 25. julija 1911 odrejena prostovoljna dražba Simoncevega posestva pri sv. Jerneju (St. Bartholomä) ne bode vršila.

Smrtna nesreča. Pri železniški zgradbi Laundsdorf St. Veit je zasula zemlja delavca Franca Zezerle. Dobil je take poškodbe, da je kmalu nato umrl.

Požar. Pri sv. Salvatorju je pogorejo gospodarsko poslopje s kromo v množini 1200 centov. Splošno se sodi, da je nekdo nalašč začgal.

Pazite na deco! Z vrelo črno kavo se je polil 1½ letni sinček Elize Lintner pri Paternionu. Otrok je pridobil tako hude opeklime, da je kmalu nato umrl.

Nesreča. V Pliberku šel je gluhenemi A. Vogel mimo cerkev, ki se je ravno popravljala. Padla mu je opeka na glavo in ga smrtnovearno ranila.

Slepjar. Zaradi sleparije zasledujejo potnika Blaža Elšviger v Melnitcu.

V svinjskem koritu utonila je 2 letna hčerka posestnika Tatschl v Ladinigu. Starši so pustili nesrečnega otroka brez nadzorstva.

Obesil se je v sv. Petru pri Celovcu tesar L. Heller iz neznanih vzrokov.

Pod vlak vrgla se je v bližini Finkensteina neka 48 letna ženska. Ranjena je smrtnovearno.

Strela ubila je v Gianeggu nekega 14 letnega dečka.

Iz voza padel je hlapec Martin Irmann v spodnjem Drauburgu tako nesrečno, da je postal na licu mesta mrtev.

Po svetu.

Velikanska vročina vladala je v zadnjem času v nekaterih državah Severne Amerike. V mestih Novi York, Philadelphia, Chicago itd. je vsak dan na stotine ljudi vsled vročine umrlo. V mestu Montreal je vročina 300 otrok pod petimi leti umorila.

Jama morilcev. V belgrajski trdojavi imajo vodnjak, iz katerega se je čutilo nepopisni smrad. Hoteli so vodnjak izčistili in našli v njem cele kupe segniti mrljev, ki so tam že dolga leta ležali. Pravijo, da je vodnjak srbški kralj Milan svoje sovražnike pustil umoriti in v ta vodnjak vreči. To jamo morilcev so zdaj zasuli.

Kolera se še vedno opazuje v Benetkah, čeprav so tamnošče oblasti bolezen zatajile, da ne bi tuji izostali.

Veliki gozdni požari so se zgrodili v Ottawi (Amerika). Poroča se, da je 300 do 400 oseb v plamenih ob življenje prislo. Na stotine hiš in velikanski gozdovi so pogoreli.

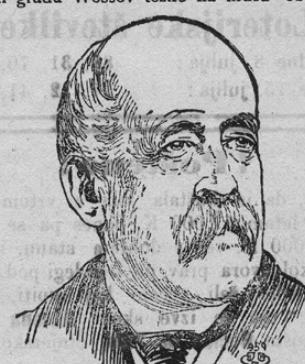
Vročina v Ameriki. Glasom poročil je v Severni Ameriki zaradi vročine že 1100 oseb umrlo. Pognilo pa je zaradi vročine 1300 konjev ter 8000 psov in mačkov.

Fajmošter — župan. V občini Gunja na Hrvatskem so fajmoštra Gjuro Krbabava za župana izvolili. Prvi župan v duhovniški suknji. Radovedni smo, kaj še bodejo popi postalii!

300 rudarjev ponesrečilo je pri gozdnih požarih v Kanadi (Amerika). Rudarji so namreč pod zemljo delali, ko so pričeli gozdovi nad njimi goreti. Niso se mogli rešiti in dim je nesrečne knape zadušil.

Knez Karl pl. Schwarzenberg.

Listi poročajo, da je knez Karl pl. Schwarzenberg na svojem gradu Wossow težko na tifuzu obolel. Knez

je danes v 53. letu življenju. On je član gospodske zbornice, minister v p. itd.

Umetno narejeni roj.

(Kunstschafrm).

Piese Alojzij Križanič Vel. Ned.

Premišljeno pričeto, dobro končano, velja pred vsem o napravi umetno izdelanih rojev. Podobno sem pisal v lanskem koledarju tudi o prepotrebnem vzdrževanju in napajanju čebel.

1000 kron plačila

za take, ki so plešasti in nimajo brade.

Elegantno rast brade in las zamore se tekom 8 dñij z rabi Cara lasnega balzama povročiti. Ta balzam prinese lase in brado vseh plešastih in redko z lasni obrašenih oseb v rast.

Cara je najboljši izdelek moderne znanosti na tem polju in je priznan kot edini balzam, ki zamore res lase in brade (tudi pri starcih) povročiti.

Cara lasni balzam se vsled tega tudi od vseh mladih in starih gospodov in dam po celem svetu rabi.

Cara pripelje izumre lasne papile zopet v rast in sicer po rabi malo dñij in dobi se vsled tega v jako kratkem času krepko rast las. Za neškodljivost se garantira!

Ako to ni res, plačamo

1000 kron netto

vsem osebam, ki so plešaste, brez brade ali redko obrašcene in ki so Cara balzam brez uspeha štiri tedne dolgo rabil.

Mi smo edina tvrdka, ki zamore kupcem tako garancijo ponuditi.

Cara-Haus, Kopenhagen.

Za mi poslani zavoj Cara zahvalim se iskreno. Rabim zdaj Vaše lasno sredstvo tekom 12 dñij in sicer z dobrim uspehom; moji lasi ne izpadajo, marveč postajajo debelejši in težji; tudi niso tako malo rasli, od kar sem pričel Vaš lasni balzam rabiti. Tudi moja brada postane brezvomno krepkejša kakor preje. Jaz sem že mnogo lasnih sredstev poizkusil, a brez uspeha, in zahvaljujem se Vam torej iz vsega srca za Vaše krasno lasno sredstvo. V bodoče bodočem to sredstvo vsem priporočal, ki imajo zanj rabo. Z najboljšo zahvalo ostajam Vaš

O. V. M. Kopenhagen.

Cara daje lasem in bradi svitli, valjekom podobni izgled in padajo lasi potem lahko in mehko. Razpošilja se proti naprej-plačilu ali povzetju po celem svetu, ako se piše na največjo špecialno trgovino.

En zavoj Cara stane 6 kron, dva zavoja 10 kron. 596

Cara-Haus, Kopenhagen V. 282, Dansko.

(Pisma treba frankirati s 25 vinarji, poštne karte pa z 10 vinarji).

BRÜSSEL 1910 — GRAND PRIX — Buenos Aires 1910.

HEINRICH LANZ MANNHEIM.
Patent-Satt- und Heißdampf-
LOKOMOBILEN mit
Ventilsteuerung
»System LENTZ«
und Leistungen bis 1000 PS e.
Österreichisches Verkaufsbureau:
Emil Honigmann, Wien IX., Löblichgasse 4.

Jahresproduktion über 2000 Lokomobilen.

Intern. Jagdausstellung Wien 1910: Staats-Ehrendiplom (Höchste Auszeichnung.)

Größte Lokomobilfabrik des Kontinents.

Ustanovljeno 1853.

Ustanovljeno 1853.

G. Topham & Co.

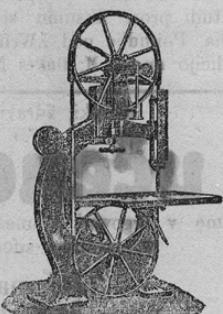
družba z n. z.

fabrika mašin in livarna železa
Dunaj X1, Gudrunstrasse 159

izdeluje kot špecialiteto:

„Vollgatter“ vsake vrste za žage na paro in vodo.

Vse mašine za obdelovanje lesa. Kreis-žage, band-žage, mašine za oblati, Fräsmaschine, Fournier-Schälmaschine, mašine za pripognjeno pohištvo, Fass-maschine, transmisije. Prošpekti, proračuni troškov, obiski inženjerjev zastonj.

Varstvena marka „Anker“

Liniment Capsici comp.

nadomestilo za

anker-pain-expeller

je znano kot odpeljajoče, izvrstne in boleoline odstranjujoče sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h, 1:40 in K 2:1. Pri nakupu tega priljubljenega domačega sredstva naj se paži na originalne steklenice v skaliyah z našo varstveno znamko „Anker“, potem se dobri pristno to sredstvo.

Dr. Richter-jeva apoteka „zlati lev“

v Pragi, Elisabetstr. št. 5 nov.

Razpošilja se vsak dan.

637

Garantirano originalna naturna vina.

Štajersko dobro deželno vino K 52.—
Štajersko namizno in iztočno vino K 54.—
Štajersko krepko vino iz gore K 56.—
Terrano rdeče krvno vino, uvelino K 60.—
Silvanec, beli, fino namizno vino K 60.—
Rizling, beli, fino namizno vino K 64.—
pri 100 litrih prodaja in razpošilja vinski klet v velikem posloju šparkase

Otto Kuster, Celje na Štajerskem.

Jaz Ana Csillag!

z mojim 185 cm dolgim velikanskem Lorelei-lasnom, dobila sem te lase po 14 mesečni rabi moje pomade, ki sem jo sama iznajdla. Ta je edino sredstvo proti ispadaju luš, za pospeševanje rasti las, za okrepitev lasne podlage, ona pospeši pri gospodih polno in krepko rast brade in daje že po kratki rabi ravne tako glavnim lasem kakor onim brade naravn svit ter polnost; obrani lasem, da ne postanejo prehitri sivi do najvišje starosti.

Cena 1 piskerja K 2, 4 K, 6 K in 10 K. Peščna razpošiljavatec vsaki dan pri naprej-plačilu svote ali potom poštnega povzetja po vsem svetu iz fabrike

Ana Csillag, Dunaj I.

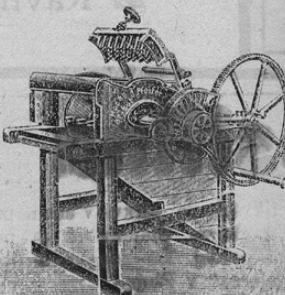
Kohlmarkt št. II/64
kamor je posiljati naročila.

J. Pfeifer v Hočah

584 (Kötsch pri Mariboru.

Tovarna kmetijskih in poljedeljskih strojev. Livarna železa in medenino ali mesing. — Stavba za lage mline po najnižji ceni. Novo zboljšane mlatinice za roko in

" " " " in Gepelj
" " " " skopanje ra roko in Gepelj

Ceniki naj se zahtevajo brezplačno.

Zlata jama (Goldgrube)

gostilna z iztočom pive, vine in žganja, trgovina z mešanim in rezanim blagom se zaradi držbinskih razmer poceni proda v nekem trgu na spodnjem Štajerskem. Cena 14.000 K.

Tudi trgovina z mešanim blagom z iztočom vina, pive in žganja čez ulico se proda za 8.000 K; 3.000 K lahko ostane.

Iztoč (Flaschenschank) čez ulico se v Maribor za ceno 1.200 K z zalogo proda. Pri vprašanjah naj se priloži retur-marko.

Realitäten-Bureau gospe Stamzar Marbor, Schulgasse 5.

Naš na najmoderneje urejeni špecial-tovarni etablissement stoji že

= 40 let na čelu =

fabrika za preše in in v strokovnih krogih najboljše ime.

Zahtevajte špecialni cenik št. 775 o preši za vino in sadje, kompletnih napravah za mošterije, o hidrauličnih prešah, mlinih za sadje in grozdje, rebler za grozje, mašinah za odbiranje jagod, itd.

Čez 680 medaj in pri vih cen itd.

Ph. MayfARTH & Co.

Iste se zastopnike, Dunaj II., Taborstr. 71. Iste se zastopniki

„Štajerc“ petek, da nasledi Naročni strijo: 3 krone, leta raziskovalno 4 K let; za celo Ameriko za druge raziskovalne rom na nine. Načini napovedi Uredništvo Ptuj, slo

Ste loge in

Ma Koroške zapojojo tanu“ vaški li je tako nih raz morske prostovrem in stranko lena me nomu k Ravniha tiki slo pomena Dejudstvu v bolec je črno in zaos

Kdor nima mlin zači si kupi mlinico št. 3, dostavi mlin popolnoma, kar ra slamo celo ne pokriva in za skopovo za

Dolnica kralj del se torek v bolec je črno in judstvu in zaos

Ali ob up puško svoje gočni dostik z neprama sami s in se sriči i goma i litinci razmerek plameti Ali mis značajn kraljest pričanj šeka in se ne stva. Č

Li vrsti k vladal stika z vici te faktič seveda premag pričanj advoka jev, ba ki so jem“, stavnici tegače,